

Závěrečná zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorských studijních programů na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

únor 2013

O zahájení hodnocení doktorských studijních programů (dále DSP) rozhodla Akreditační komise (dále AK), která dle § 84 odst. 1 písmeno a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), pečuje o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou další tvůrčí činnost vysokých škol na svém zasedání ve dnech 13. – 15. září 2010.

Účelová pracovní skupina (dále ÚPS), kterou AK hodnocení DSP na Fakultě multimediálních komunikací (dále FMK) Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále UTB) jmenovala, pracovala ve složení:

prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. – předseda, doc. PhDr. Ivan Klimeš, prof. MgA. Zoja Mikotová, prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc., akad. mal. Václav Špale, prof. MgA. Vladimír Tichý, CSc., doc. Stanislav Zippe.

Návštěvy na fakultě se dne 24. 10. 2012 za ÚPS zúčastnili: prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc., prof. MgA. Zoja Mikotová, akad. mal. Václav Špale, prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc. a Mgr. Dagmar Kaplanová (pracovnice sekretariátu AK).

Za FMK se jednání zúčastnili: děkanka doc. MgA. Jana Janíková, ArtD., proděkanka pro tvůrčí činnost Ing. Radomila Soukalová, Ph.D., garant studijního oboru prof. ak. sochař Pavel Škarka a zástupkyně studentů MgA. Zuzana Bahulová.

Úvod

Zpráva vychází ze „Sebehodnotící zprávy o uskutečňování doktorských studijních programů“ (dále DSP) zpracované na základě „Dotazníku pro hodnocení akreditovaných činností – doktorské studijní programy“, dalších podkladových materiálů zpracovaných fakultou, dále z veřejně dostupných informací (zejména informací dostupných na webových stránkách) a z poznatků, které vyplynuly z návštěvy, a doplňujících informací poskytnutých po návštěvě ÚPS, týkajících se projektů podávaných FMK na GA ČR. Na místě byla ÚPS předložena následující dokumentace – zápisy zasedání Umělecké rady se schválením akreditačních žádostí, popř. schválením zkušebních komisí; zápisy ze zasedání oborových rad, studijní a zkušební řád; kompletní studijní dokumentace všech studentů doktorského studijního programu; materiály vztahující se k obhajobám doktorských disertací, včetně posudků oponentů. Veškerá dokumentace byla shledána v pořádku a je na FMK řádně archivována. ÚPS velmi ocenila, že na místě dostala ještě velmi podrobnou dokumentaci, obsahující mj. seznam studentů a přehled témat disertačních prací, žádost o akreditaci a všechny zásadní směrnice, kterými se doktorské studium řídí.

V průběhu setkání ÚPS se zástupci fakulty byla jeho úvodní část věnována zejména diskusi o specifickém postavení doktorského studia na uměleckých školách u DSP, které jsou zaměřeny především na tvůrčí činnost v oblasti umění, a za situace, kdy úspěšné absolvování doktorského studia a titul Ph.D. nejsou sice formálně vyžadovanými atributy pro zahájení habilitačního řízení nebo řízení k jmenování profesorem, ale představují nezbytnou podmínku pro akreditaci habilitačního a profesorského řízení. I proto by ke studiu měli být přijímáni hlavně studenti, kteří mají předpoklady nejen k původní umělecké činnosti, ale, kteří jsou schopni sami provést její teoretickou reflexi, tak, aby výsledky byly srovnatelné např.

s výsledky humanitně zaměřených DSP. Ani v uměleckých oborech nelze totiž zapomínat, že disertační práce musí být samostatným teoretickým výstupem studia, který je v případě uměleckých škol většinou vázán na konkrétní umělecký projekt nebo výkon, a že absolventi doktorského studia mají titul Ph.D. To pochopitelně vede k nutnosti dobře zvážit smysl a promyslet zaměření konkrétního DSO, především výrazně posílit jeho teoretickou část, a následně v maximální míře zajistit potřebnou kvalitu doktorského studia.

Přehled akreditovaných DSP / DSO

Název DSP	Název DSO
Výtvarná umění	Multimedia a design

Na FMK je akreditován jeden DSP *Výtvarná umění* s jedním DSO *Multimedia a design*. DSO se standardní dobou studia 3 roky je akreditován od 2010 v českém a v anglickém jazyce, v prezenční a kombinované formě studia, platnost akreditace do 31. 5. 2014.

Doktorské studium se na FMK řídí „Studijním a zkušebním řádem UTB ve Zlíně“, směrnicí děkanky FMK doplňující studijní a zkušební řád UTB a směrnicí k veřejně vyhlášenému přijímacímu řízení pro každý akademický rok. Uvedené řády a směrnice jsou zveřejněny na webové stránce FMK.

Výzkumná, vývojová a umělecká činnost

Od akreditace DSP byl řešen 1 badatelský grant GAČR (2009–2011 Uplatnění principů systémové dynamiky v řízení projektů) a kromě toho v letech 2009–2012 podala FMK celkem 14 standardních projektů a 4 postdoktorandské projekty GAČR, které vzhledem k dostatečně známé obtížnosti dosáhnout na granty GAČR v případě umělecky zaměřených projektů nebyly přijaty.

Umělecká, respektive odborná a publikační aktivita školitelů a pedagogů podílejících se na zajištění DSP je na velmi dobré úrovni.

Akademičtí pracovníci (garanti a školitelé)

Na realizaci DSP se podílejí akademičtí pracovníci FMK a externí odborníci ve spolupráci s oborovou radou, složenou z fakultních i mimofakultních odborníků. Oborová rada je složena z renomovaných osobností z oblasti výtvarné praxe a teorie; vedle 6 interních pracovníků zahrnuje 3 externí členy, přední odborníky, umělce a teoretiky z podobně orientovaných pracovišť v České republice a v zahraničí. Všichni členové oborové rady jsou profesory nebo docenty.

Garant DSO prof. akad. sochař Pavel Škarka splňuje standardy AK a jeho umělecká činnost a tvůrčí práce plně odpovídají zaměření studijního oboru.

Na vedení doktorandů se v současné době podílí 7 školitelů, jako školitelé je jmenováno ještě 9 dalších pedagogů. Umělecká, odborná a publikační činnost všech jmenovaných školitelů je velmi kvalitní a odpovídá zaměření DSO. Jejich věková struktura je vyvážená. Počet vedených prací na jednoho školitele je optimální a je dodržováno rozhodnutí oborové rady, podle něhož školitel může vést maximálně 5 doktorandů.

Disertační práce

Vzhledem ke skutečnosti, že jde o DSO, který byl akreditován v roce 2010, nejsou dosud žádní absolventi, a z tohoto důvodu nebyla ještě obhájena ani žádná doktorská disertační práce. První disertační práce by měly být dokončeny a obhajovány na konci akademického roku 2012/2013.

Témata zpracovávaných disertací jsou zcela v souladu se zaměřením DSO na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti multimedií a designu.

Disertační práce budou zveřejňovány prostřednictvím interního informačního systému STAG.

Studenti a absolventi, mobilita studentů

Celkový počet studentů (za posledních 5 let)	Počet absolventů	Počet stávajících studentů	
		prezenční forma	kombinovaná forma
18	0	6	12

Požadavky kladené na doktorandy v průběhu jejich studia jsou jasně vymezeny, mj. pokud jde o minimální požadavky na výstupy jejich tvůrčí činnosti.

Kreditový systém není zaveden, kontrola studia se provádí jednou ročně, a to v souvislosti s hodnocením individuálních studijních plánů za uplynulý akademický rok

Závěry

AK konstatuje, že DSO je na FMK uskutečňován bez závažnějších kvalitativních pochybení. Škola vytváří předpoklady pro zajištění úspěšného průběhu studia, organizační stránka studia je na velmi dobré úrovni, bylo by však zapotřebí zavést jiný systém průběžné kontroly postupu studia. I když FMK uvádí jako jednu ze slabých stránek DSO nízké procento studujících doktorandů v prezenční formě doktorského studia, stávající poměr mezi studenty 1 : 2 je vzhledem k zaměření DSO možno považovat za optimální. Vzhledem ke zmíněné specifice doktorského studia na uměleckých školách je totiž nezbytné jednoznačně předřazovat kvalitativní hledisko před kvantitativní.

Doporučení pro vedení vysoké školy

Zvážit možnost přechodu na kreditový systém, nebo jiný systém, který by umožnil objektivnější kontrolu průběhu studia.